

Zien is snappen

De beste opstap om goed Nederlands te leren

Hoe geef je je NT2-onderwijs goed vorm? Kindcentrum Snijders in Rijswijk schakelt dit jaar de hulp in van Josée van Teunenbroek van Bazalt Groep om de methodiek van 'Zien is snappen' uit te rollen in de hele school. "We willen dat het hele team kennis heeft van Zien is snappen. Zodat deze NT2-aanpak niet beperkt blijft tot de taalklas, maar een vast onderdeel wordt bij alle themavoorbereidingen", vertelt adjunct-directeur Anne van der Gaag.

TEKST: ANITA DE JONG
FOTOGRAFIE: BART VAN VLIET

IKC Snijders heeft een integrale aansturing van onderwijs en kinderopvang: medewerkers van de bso zijn tijdens schooluren ook actief als onderwijsassistent, zodat kinderen de hele dag een vast team zien. Er wordt groepsdoorbroken gewerkt: tijdens de taal- en rekenlessen gaan de deuren open en volgen kinderen instructie in een niveaugroep. Daarnaast kiest KC Snijders voor thematisch werken: alle lessen staan in het teken van een bepaald thema. Alleen voor rekenen is er nog een methode, maar verder maken de leerkrachten alle lessen zelf en geven ze ook elkaars lessen. "We hebben een vast format hoe je die thema's opbouwt", vertelt Anne. "We willen dat de basis van Zien is snappen meegenomen wordt bij het maken van ál die lessen. We vragen Josée om ons daarbij te helpen."

Waarom Zien is snappen? "Ik volgde eens een 'train-de-trainer' over Zien is snappen bij de auteur, Josée Coenen", vertelt Anne, die destijds werkte als onderwijsadviseur met als specialisme het jonge kind. "Veel activiteiten die VVE-methodes voor jonge kinderen aanbieden, veronderstellen een bepaalde taalkennis of taalgevoeligheid. En anderstalige leerlingen missen die taalkennis. Dan werken die activiteiten dus niet. Dingen die bij ons onbewust goed gaan omdat we in een Nederlandstalige omgeving zitten, leren we kinderen op school niet meer aan. Dat staat het leren voor anderstalige leerlingen in de weg."

Denk daarbij aan lidwoorden, zinsvolgorde en aanwijzende voornaamwoorden zoals 'deze' en 'die': wanneer zeg je nog 'deze' en vanaf welke afstand wordt het 'die'? Zien is snappen biedt leerkrachten handvatten om deze taalverschijnselen visueel uit te leggen. "Het visuele zorgt ervoor dat je met weinig taal dingen duidelijk kunt maken. Dat maakt deze aanpak zo bruikbaar", zegt Josée, NT2-expert bij de Bazalt Groep.

Als voorbeeld noemt ze de lidwoorden. De meeste zelfstandige naamwoorden zijn 'de'-woorden.

'Het'-woorden moeten kinderen actief leren. Daarom is het advies aan leraren: plak een rode sticker op de 'het'-woorden, zoals het potlood, het boek, het bord. "Je maakt de uitzondering visueel, zodat kinderen die onthouden." Ook de zinsdelen krijgen een kleur. "De woordvolgorde is niet in elke taal hetzelfde. Door met kleuren zichtbaar te maken hoe een zin is opgebouwd, kun je kinderen eenvoudig uitleggen: 'Kijk, dit is anders dan in jouw eigen taal'. Ik denk dat je kinderen daarmee heel erg kunt ondersteunen."

Wereldklas

Werken met Zien is snappen is niet helemaal nieuw op KC Snijders. Anderhalf jaar geleden werd op verzoek van de gemeente Rijswijk een 'wereldklas' ingericht voor anderstalige leerlingen (met name uit de Oekraïne) tot 8 jaar. De wereldklas is geen aparte klas. KC Snijders spreekt van het bijenkorf-model: leerlingen hebben een eigen stamgroep waarmee ze bijvoorbeeld gym- en muziekles volgen. In de ochtenden volgen ze aparte taallessen en in de middag themalessen, waarbij de NT2-

Anne van der Gaag en Josée van Teunenbroek

aanpak uit de ochtend wordt voortgezet. In de startbouw en onderbouw is daarom al een begin gemaakt met de Zien is snappen-methodiek. Nu de wereldklas doorgaat en de leerlingen ouder worden, krijgen ook de middenbouw en bovenbouw te maken met de instroom van nieuwkomers. "Sowieso krijgen we op school steeds meer NT2-leerlingen. Die afspiegeling van de maatschappij zie je hier ook terug. Dus het is goed dat de hele school ermee aan de slag gaat", zegt Anne.

Traject op maat

Josée geeft regelmatig trainingen Zien is snappen, trainingen woordenschat of klankonderwijs voor nieuwkomers. Vanwege het bijzondere onderwijsconcept koos KC Snijders voor een traject op maat. De basiskennis toepassen op hun eigen vorm van onderwijs, daar gaat het immers om. Daarom gaat Josée in een aantal werkbijeenkomsten concreet aan het werk met enkele taalexperts die de voortrekkersrol hebben. Zij zullen de rest van het team begeleiden bij de implementatie en de aanpak doorvoeren in alle thema's. "Voordat we begonnen, hadden ze allemaal het boek bestudeerd. Samen hebben we vervolgens bekeken waar hun behoeften aan ondersteuning liggen. Daar zijn we nu mee bezig."

Daarnaast verzorgt Josée enkele studiedagen voor het hele team. Deze worden steeds gevolgd door een moment waarop de leerkrachten aan de slag gaan met het geleerde: hoe past dit in de werkwijze van de KC Snijders? De leerkrachten bereiden gezamenlijk lessen voor en voeren deze uit. Het expertiseteam ondersteunt de leerkrachten en speelt vragen uit praktijksituaties door aan Josée, die weer meedenkt. Zo worden leerkrachten steeds vaardiger in de NT2-aanpak. "Het is een bevlogen groep mensen die al hard bezig is om de leerlingen nog beter te kunnen ondersteunen", aldus Josée.

Ook aan de slag met Zien is snappen?

Zien is snappen is ontwikkeld door Josée Coenen. Het boek (met digitale bijlagen) is verkrijgbaar in de webshop van Bazalt Groep: shop.bazalt.nl/zien-is-snappen.

Bazalt Groep biedt regelmatig trainingen 'Zien is snappen' aan in de Academie. Deze training omvat bijeenkomsten en wordt afgesloten met een certificaat. Kijk in de agenda op onze website voor de actuele trainingsdata en meld je gelijk aan! Liever met je hele school(bestuur) aan de slag? Neem dan contact op met verkoop@bazaltgroep.nl

